

Q V A E S T I O M E D I C A

CARDINALITIIS DISPUTATIONIBVS MANE DISCVTIENDA

IN SCHOLIS MEDICORVM DIE IOVIS XXI MENSIS MARTII.

MAGISTRO HENRICO DE BLACVOD DOCTORE MEDICO ET PROFESSORE REGIO MODERATORE.

654

An Peregrinatio in morbis necessaria?

VNIVERSVM & quicquid est non vnum est, vno nec gignimur, nec nascimur, vno nec crescimus, nec augemur, vna non sanitas, vnus non morbus, natura non vna, hec quidem indocta, inculta, aspera; doceri, coli, curescere nescia, in consuetudine transita sit, vt in Macrocephalis Hippocratis, in longo Parisinorum, in Theristico Ligurum, in debili Perfarum, in robusto Aegyptiorum capite & in morbo Indico. Non vnumque, nec alius semper, seu parvus, seu magnus mundus, sed in vicem iam senescit, iam recentatur. Non vna *res*, non vna *dis*, non vnum *tem*, non vna *etas*, non vna *sex*, nec sexus etiam in plantis. Materia *non vna*, non vna *forma*, non vna *causa*, ob varietatem tamen locorum nihil simile habent. Non vnum valerius diuarius & brevis vita, nec vnum bene valere & bene vivere: & cum similitudo fatietatis mater, in diuersis naturae imperium omnia ratione facientis, & in morbis si quid praeter rationem accidit ne time si malum, nec praeter si bonum, nec noua si nouum, nec varia si varium.

MNIS caeli constitutio praeter naturalem suam temperiem suspecta est & perniciosa. Pestis nullibi vltra triennium saeuit, in Mauritania quasi ciuis est, ab Aethiopia occidua perpetuum exulat, ad pisces nunquam peruenit. Germania Scorbuto, lienis praui: India Syphilidi, veteribus nota: Anglia suo natalis est sudori, Lycanthropia Valconae, Bronchocele Allobrogibus ortum debet, & Dracunculi maris rubri accolis non nisi à caelorum vi & facie diuersa haec retrarum virumque est varietas, in plagis calidioribus *non vna*, sapientiores, timidiore, & quicquid sub Zona Orientis torrida nascitur diuinus, ne ingentis quidem exceptis nascitur. Locis in apertis & *non vna* viuacius, praestantius est, in conclusis & hoc & illud deterius. Omnium mores regionis imitantur naturam: hominum hisiois montibus, syluis illi suis, alij paludibus & stagnis perquam similibi, & alij rure suo inficeto inficetiores.

NEMINEM peregrinatione meliorem sanioemque factum, nec tristitiam & gritudinemque discussisse non probè Neronis docuit doctor: quod peregrina assuetis, mobilia immotis, fluxa statis praestent hinc constat. Concessae nimirum cuius ad Apollinis templum peregrinationes. Aesculapij extra urbem templum salubrius. Numinis in peregrinis fauor singularis. Romanorum ferinum vt pellerent in pulmone suum ad Tabium montem secessus. An non luniperi aliò transplantatae medullae sunt nigrae, aliò albae, aliò purpureae? Persica domi venenum, nobis alimentum: ex feminibus in alium transuictis orbem fructus maiores, meliores. Peregrina aeris peregrini inspiratio in morbis epidemicis maxime salutaris. Scilicet motus omnis aeternus, maturatur, perficitur, quò aliquid diuini in corpore corporum caelis propinquius, eò magis mouetur. Morbus autem omnis sacrum, omnis diuinum aliquid habet. Scilicet praefaga morborum somnium vario expiantur, scilicet qui peregrè aeger patrium solum repetiit, aut qui in patria aeger ex ea abiit, ab eo frequenter morbus abiit. Vt stipitata suppellex & immotus praesentat, ita aeger. Vt peregrina & oratio in vestis grata, ita peregrina omnia, quia aegro grata non possunt non prodesse. An non Hercules hominum morbus loci mutare vincitur? An non inter morbos fera illa immanis in adios relinquit eos qui caelum mutant? Nonne atates, naturae, morbi, curationes ad alia aliaque loca aliter aliterque se habent? Podagra, morbi pellenda, in noua; hemiplegia in veteri Roma pullulat. Athenis pleuritici venae secta male, ad Pontum melius se habent, iidem nec valde senibus, nec admodum pueris vena secanda: Laudatur vilitatis ergo Parisiis frequens, non probatur Lugdunensibus torres venae sectio iterata. Qui circumferunt puam deferantur in Nubiam solius caeli beneficio absque medicamento conualescent.

AER sanitatis dominus & conseruator, morborum origo, quo sine vita nostra nec tantillum quidem vitalis ceteris absque rebus licet septem non amplius dies durare possit, primò in caelum hominis cerebrum principem partium, deinde in praestantissimè & sanctissimum corpus primam, mediam, postremamque hominis illabitur partem, humidissimum humescere madidumque fieri nescit ex mediis licet erumpat aquis, nulli alimentum ne elam eleontri quidem: insaluberrimus in prima terrae regione inclusus terrae motum seuientisque seminarum pestis, saluberrimus qui arduo olympo altiusque montibus nubium, tempestatum, ventorumque est expers, ab eo sanitas, ab illo morbus, si calidior, ardens febris, phrenitides, cephalalgia inducit, si crassior & humidior, apoplexia (quae vnaquam à statu licet ab omnibus humoribus bile excepta, & quam febris superueniens soluit, & quam venae sectio aut citò sanat, aut citò iugulat) epilepsiam, rufum, asthma, tuberculum, quod in pulmone non est lethale, & cuius vt nec vilius morbi signum dari non potest pathognomonicum. Non tamen quò purior maiorque aer eò calidior, & sit licet aërior luce eò tamen quò lux penetrare nequit penetrat.

QUOD plus aquae quam ciborum consumamus periculosior est aquae quam ciborum mutatio, in aëre item minor quam in aquis etiam vicinis mutadis cautio esto, tum quod miscendo, promouendo alimento aqua non aër sit destinata, tum quod plures apparui quam aëris sint species: quis enim duras, molles, nigras, albas, rubras, vesicales, metallicas, quis pluvias omnium optimas omnium licet facillimas putrescere: quis nescit Pindas salubres, Flandras vicinas reterrimas: Academicos puteos vrbicariis Lutetiae praestare quis nescit eum quo Alcan & Sylla perit feminis puerisque potius quam viris familiariter, vicinis peregrini caeli aquis promoueri: Cephalalgia sanguinea frigida per curipos immiffus aër, asthma siccus, phthisis (cui lac asinum non est *sympliciter*) licet, ophthalmia obsecus benignus & salutaris est: phthisis nauigent a romanis sequenti vel in Aegyptum. Caueatur alia quam quae in fluminibus navigatio, praestat verò quae in mari litus, nec te turbet quod ventriculum initio subvertat, tandem enim firmat, iis praesertim quibus veratrum bibendum foret. Quibus est animus natum calorem & colorem augere, reliquum reicere excrementorum, crurum providere tenuitati, capitis dolorem frigore ortum remouere, ventriculum sensusque firmare, hydropem, epilepsiam fallere, equicent.

Ergo Peregrinatio in morbis est necessaria.

101

P.P.P.
LUTETIAE

Propugnabat Lutetiae PHILIPPVS HARDVIN DE S. IACQVES Parisinus. An. R. S. H. M. DC. XXIV.